

TERMÍN: 22.08.2022

xx32426xx
Recenzia B
Richard Paksi
paksi@bpb.sk

*Prosím nezasahujte do tejto tabuľky*RECENZENT/KA (meno a priezvisko, pozícia, inštitúcia): **Richard Paksi**NÁZOV MATERIÁLU: **Priorizácia obnovy štátnych budov**TYP VÝSTUPU*[1]: **manuál**

(pri spoločných výstupoch uviesť aj typy individuálnych vkladov):

ANALYTICKÝ ÚTVAR, REZORT: **Ministerstvo financií SR - Útvar hodnoty za peniaze**AUTORI/KY: **Ján Mykhalchyk Hradický, Daniel Mušec, Martin Haluš, Martin Kmeťko**

SPOLUAUTORI/KY: - ; - ; - ; -

RECENZNÝ FORMÁT*[2]: **1****PRIPOMIENKY:**

P.č	Pripomienka sa vzťahuje k (strana, odsek):	Text pripomienky*[3]	Odôvodnenie pripomienky	Vysporiadanie sa s pripomienkou*[4]
1	Str. 6 úvodný odstavec	Občas natrafím na rozdelenie verejných budov do ktorých patrí okrem štátnych aj samosprávnych ešte jedna kategória budov, ktoré sú verejné ale vlastnené iným verejným subjektom, ako napríklad budovy vysokých škôl alebo univerzít. Dávam len na zváženie.	Štátne a samosprávne budovy nemusia reprezentovať všetky verejné budovy, ide však o uhol výberu a definície verejnej budovy.	

2	Str.7 tabuľka 2	Obnova historických a pamiatkovo chránených budov je v komponente 2 nie 3.	Nesprávne označenie	
3	Str.7 tabuľka 2	V Pláne obnovy sa nachádzajú aj priamo investície do budov súdov, policajných staníc a hasičských staníc. Sú to komponenty 15 a 16. Minimálne v prípade súdov by malo ísť teda o štátne budovy (viď. napr. kapitola 2, Príloha 3.1 – 4 v Systéme implementácie Plánu obnovy a odolnosti SR)	Chýbajúce investície v tabuľke.	
4	Str. 9 kapitola 3	Tie dáta o obnove budov z 2017-2020 nie sú náhodou projekty financované z OP KŽP? Tie výzvy spravuje SIEA, Envirofond má na starosti MŽP. Ak sa mýlim, tak dávam len na zváženie, že dobrým zdrojom môžu byť aj tie dáta z OP KŽP (Boli 4 výzvy v súčasnom programovom období), tam sa reportuje veľa ukazovateľov, ktoré sú dostupné napr. aj na ITMS pri zrealizovaných projektoch k týmto výzvam. Ide zároveň o najväčšie prostriedky do obnovy verejných budov, v Envirofonde boli tie	Možné zamenenie zdroja prostriedkov, návrh na iný výber projektov.	

		projekty obmedzené do 200 000€ ak sa nemýlim, a často išlo len o zateplenie a výmenu okien, čiže tie z OP KŽP boli aj oveľa komplexnejšie.		
5	Prioritizácia výberu projektov	energetický certifikát ponúka prehľadnú informáciu o energetickej hospodárnosti budovy na základe teoretických a normových výpočtov. Výsledok nereflektuje reálnu spotrebu energie v budove, nakoľko výpočet zohľadňuje normové správanie užívateľov atď. Z môjho pohľadu sú dáta o reálnej spotrebe z niektorých pohľadov oveľa dôležitejší údaj. Navyše dnes už vie samotný odoberateľ získať údaje o reálnej spotrebe od dodávateľa pomocou EIC kódu a väčšina dodávateľov energie ponúka online rozhranie v prehliadači na sledovanie reálnej spotreby v čase. Priznám sa, že nepoznám úplné detaily, ale je veľmi pravdepodobné, že dodávateľ alebo potom samotný vlastník (odoberateľ) vie ľahko hlásiť reálnu spotrebu energie. Je však nutná povinnosť pre jednu alebo druhú stranu. Vyhotoviť energetický certifikát pre všetky necertifikované štátne budovy je dobrý krok, avšak časovo a finančne veľmi nákladný. Čo neznamena, že by	Odporúčanie pre doplnenie.	

		nemalo byť cieľom mať ocertifikované všetky štátne budovy.	
6	Všeobecne - Prioritizácia na základe potenciálu úspory energie	<p>Prioritizácia na základe potenciálu úspory energie je dobrým faktorom z ekonomického aj environmentálneho hľadiska. Zjednodušene povedané k tomu je potrebný „energetický audit“. Z môjho pohľadu je však rovnako dôležitým kritériom funkčnosť a využitie budovy, či je tá budova naozaj potrebná, či bude dosť využívaná, či jej účel bude daný vlastníkom v najbližších rokoch naozaj potrebovať. K tomu je vhodné zrealizovať „funkčný audit“. Aby sa neobnovovali prioritne škôlky v obciach o ktorých vieme, že o 5 rokov im postačí zo štyroch súčasných tried len dve (príklad). Aby sa neobnovil prioritne kultúrny dom, ktorý využíva obec raz mesačne, ale vedľa stojace zdravotnícke zariadenie, ktoré je využívané 365 dní v roku a vieme, že ho budeme potrebovať ďalších 20 rokov, skončí nižšie na zozname priorít len preto lebo má o niekoľko percent nižší potenciál na úspory energie.</p>	Odporúčanie pre doplnenie.

7				
8				
9				
10				

CELKOVÉ HODNOTENIE (recenzent/ka vyplní túto časť po vysporiadaní sa s pripomienkami analytickou jednotkou):

Materiál výborne a komplexne sumarizuje a analyzuje problematiku stavu a prioritizácie obnovy štátnych budov. Autorom sa podarilo aj na základe veľmi malého množstva existujúcich dát zosumarizovať potrebné informácie, navrhnúť metodiku prioritizácie investícií do obnovy štátnych budov vrátane sady odporúčaní. Ide o materiál, ktorý v oblasti verejnej politiky obnovy verejných budov dlho chýbal a svojimi zisteniami a odporúčaniami môže dopomôcť nie len k lepšej tvorbe verejných politík, ale hlavne k zlepšeniu katastrofálneho stavu väčšiny štátnych budov.

[1] Výber medzi: 1. analýza (komplexný analytický materiál s návrhmi konkrétnych systémových opatrení); 2. komentár (rozsahovo menší analytický materiál venujúci sa konkrétnemu čiastkovému problému); 3. manuál (metodické usmernenie vyplývajúce z potreby zjednotenia procesov a postupov v konkrétnej oblasti).

[2] Formát 1 pre komentár/manuál (2 recenzenti bez povinného odborného workshopu); Formát 2 pre analýzu (3 recenzenti a povinný odborný workshop).

[3] Do tabuľky značiť pripomienky zásadného metodologického a obsahového charakteru (nie štylistické či gramatické opravy).

[4] Vyplní analytická jednotka: pripomienka bola akceptovaná / pripomienka nebola akceptovaná a zdôvodnenie / pripomienka bola čiastočne akceptovaná a zdôvodnenie.